

Стан Редакције и Админ.:
www.пбосмајска ул. бр. 22.

Огласи се дају у Админ.
Цена утврђена.

Неплаћена се писма не при-
мају. — Рукописи се не
не враћају.

Писма, рукописе, новац и
све остало што се односи
на лист, слати власништву
листа.

СТРАЖА

Адреса за телеграме:
„СТРАЖА“ — БЕОГРАД.

Претплата за Србију
на пошти:
на годину . . . Дни. 12.—
„ шест месеци . . . 6.—
„ три месеца . . . 3.—
„ један месец . . . 1.—

Претплата за иностранство
на пошти:
на годину . . . Дни. 30.—
„ шест месеци . . . 15.—
„ три месеца . . . 7.50

СЛОБОДОУМНИ ОРГАН ЈАВНОГ МИШЉЕЊА

ТЕЛЕФОН УРЕДНИШТВА. 1092

Излази сваки дан у 6 ч. пре подне.

ТЕЛЕФОН ШТАМПАРИЈЕ 1092

Румунија и Бугарска

РИМ, 17. јануара

По једној вести црпљеној из овдашњег бугарског по-
сланства, Симеун Радев, бугарски посланик, који се пре два
дана вратио из Софије где је са д-р Радославовом имао
важну конференцију, донео је својеручно писмо краља Фер-
динанда.

Поводом овога „Адеверул“ доноси ово саопштење: „Ру-
мунско бугарски односи никада нису били срдачнији, но што
су данас. Наша је жеља да исти остану и даље такви јер не-
стало је оних препрека, које су кочиле рад на зближењу:
Данас Румунија жели велику Бугарску, јер Бугарска је сво-
јим досадашњим држањем показала да је наш искрени
пријатељ.

Пад графа Берхтолда

— Разговор са г. др Војиславом Маринковићем,
министром народне привреде. —

НИШ, 17. јан.

Пад графа Берхтолда, ау-
стро-угарског министра ино-
страних дела, изазвао је раз-
на тумачена, многе коментаре
и нагађања

Нема сумње да би ово све
било много мање, да је гра-
фова останка дошла у мирну,
нормалну времену. Значај,
који би тада добила, био би
онај, који оставке европских
министра за спољну полити-
ку обично повлаче.

Садашњи тренуци вису нор-
мални. Готово по целу сред-
њој Европи ратна смрт пева
и понавља своју ужасну и не-
милосрдну песму. Зато је пот-
пуно природно што се ово
гледа другим погледом и под-
вргава и другојачем испитивању.

Берхтолдово отступање до-
шло је у пуном ратном жеку;
још у пуном излагању ау-
стријске катастрофе у Срби-
ји, и оцртавању целог низа
аустријских војничких пораза
у ратовању против Руса.
Човек који је изазвао да-

нашњи европски рат напушта
свој висока положај пре но
што је видео крајњи резул-
тат овога рата. Он иде са
свога места баш кад је тре-
бао на њему до краја да о-
стане. Због чега он то чини?
Да ли није био уморан и више
није могао вршити довољно
предано своју високу дуж-
ност? Али, зар от сад може
осећати умор кад се његова
отаџбина налази на крају сво-
је трагичне игре? Је ли оти-
шао што не осећа више воље
за то место, и што неће да
носи даљу одговорност за оно
што иде и на себи има знак
црне Судбине? Али, да ли би
тако чинио овај, који воли
искрено своју земљу и себе
хоће њој да жртвује? Нешто
мора бити. Али, шта је то?
Аустрија пензиониса своје
генерале у тренуцима кад јој
је сваки веома потребан; мења
команданте кад се измена не
сме чинити; одбацује свога
министра иностраних дела и
заменајује га другим, који не

може тако брзо и тако лако
схватити цео нит послова,
која је бивши министар отво-
рио. То свакако не чини што
је код ње све као што треба,
и што брекће под ратним ус-
ловима! Ко је још омрзо или
улио оног који је доносио
срџу?

Рада да читаоцима овога
листа помогнемо око правил-
ног схватања узрока, који су
изазвали пад графа Берхто-
лда, посетили смо г. др. Воји-
слава Маринковића, министра
народне привреде, у његову
мзис арску кабинету, и умо-
лили га да нам на неколика
питања о томе и последицама
да своје објашњење.

Он нам је са највећом пре-
дусретљивошћу саопштио ово
своје мишљење:

— „Промена графа Бер-
толда неоспорно је неово-
љан знак по аустро-угарску
монархију. У судбоносним мо-
ментима, какве преживљује
Аустроугарска не мења се ми-
нистар иностраних дела док
добро иде, ако се нема на-
мера мењати целокупна поли-
тика земље. Промена графа
Берхтолда је, дакле, неоспор-
но промена политичког карак-
тера, и сасвим је смешно кад
јој се даје неки лични карак-
тер. Но у земљи, у којој су

пензионисани Ауфенберг, По-
борек, Франк и Пршиборски
„због слабог здравља“ не бо-
је се то а да буду смешни.“
— Мислите ли ви, г. Ма-
ринковићу, да ће они са том
променом мењати и политику;
и, у томе случају, у каквим
би потезима била?

— „У коме се правцу ми-
сли мењати политика у Бечу
не може се знати. То је те-
шко погодити, јер је нама не-
могуће ући у средњевековни
менталитет диригентских по-
литичких кругова у Бечу. Ко
зна какве луде планове ти-
људи имају.

На срећу више нас се то
толико и не тиче као раније.
Суабина Србије и југословен-
ских земаља не решава се у
Бечу; она ће се решити без
икаког обзира на оно што
се у Бечу мисли и планира.“

— Пад графа Берхтолда,
дакле, треба схватити као
почетак катастрофе суседне
монархије?

— „У сваком случају као
несумњив знак да се веома
приближио дан дефинитивног
слома аустроугарске монар-
хије, и да улазимо у послед-
њу фазу ове тешке кризе.“

Војислав М. Росић

РАБОШ

Прича ми један пријатељ
— Сад, кад нема довољно
лекара и кад се зараза на све
стране шири, свет је у вели-
ком страху. Ја, напротив, ни
најмање се не бојим болести,
макаква она била, и уверен
сам да ми она никад неће
донети смрт. Сасвим сам уве-
рен да могу умрети само од
превелике старости или неким
несрећним случајем.

Ја, бар, мислим да је то са-
свим тачно. Имао сам и шар-
лах и дифтерију, и богиње и
запаљења све врсте, и тифус
и колеру. Просто свака бо-
лест која се појави сврати
код мене као код познаника.
И сад, кад се појавила у ве-
ликој мери повратна грозница,
која каткад може да буде и
катастрофална, морао сам, са-
свим логично и њу да пре-
лежим.

За ове раније болести кри-
во ми је, јер сам био прину-
ђен да трајим време узалуд
у кревету. Све то за један
тифус или колеру, речи тако
грозне и прфане.

Ова повратна грозница има
лепо име у медицини, реку-
леме, па човеку мило да
од ње разболи.

За наше храбре војнике

— У рату о рату. —

И наследник престола, престолонаследник Александар, једнако је на положајима, међу нашим ратницима. Ко га се не сећа из борбе на Куманово и Бакарном Гумну, на Црноме Врху и на Гуч ву, на Космају и на Ковиони?

И друге з. мље ратују, али само је Србија та ретка земља, у којој се раме уз раме боре: и краљ и његови синови, и синови највиших чиновника, и прости војници.

А у томе и јесте највећа снага Србије. И због тога ми још сада смемо рећи:

— Победа је на нашој страни!

Који у рату побеђује

У рату заранене стране напрежу сву своју снагу, да би победиле свога противника.

Зато је мучно и рећи у самоме почетку рата: која ће зараћена страна победити.

Највише изгледа на победу требало би да има она страна, која има много више војске од свога противника. Али није увек тако. Не побеђује увек број. Има до сада пуно случајева, да су побеђивали баш они, који су бројем војника били слабији од свога противника.

Мисле друге ствари утичу на победу.

У првом реду потребно је да је војник наоружан добрим и савршеним оружјем.

А у том погледу ми стојимо боље од свога противника. Наша срзметна пушка је данас најбоља пушка на свету, а нашим топовима данас нема равних. Аустријски топови не могу се ни из далека мерити с нашим топовима. Тамо где ми из наших хаубица бацимо десетак зрна, наш противник треба да избаци стотину, па и хиљаду метка, па да постигне исто дејство.

За победу је врло потребно и да војник зна зашто се бори. (Наставиће се)

Моле се другови и познаници мога брата Драгослава П. Петровића регрута 2 чете 4. бат. XII п. пука II поз. нар. војске да ми јаве где се налази сад он, јер по сазнању учествовао је у борби на „Маљену“ 11. новембра пр год. где је и рањен у ногу, и од тога дана ми се не јавља.

Светислав П. Петровић

коњич. поруч. — Шумац. Дивиз. коњич. пук I поз. нар. војске

ЊИЖАРА

Косте В. Илића

Београд Краља Милана 70

Има на продају велику количину најбољег француског коњачка и продаје на више и мање. Флаша од 7 деци стаје 8 — дин. Флаша од 1 литра стаје 10 динара. 3—15

УГЉА Шлеског 1-ве врете
УГЉА дрвеног — Лигнита

ПРОДАЈЕ НА ВИШЕ И МАЊЕ

Обратити се у радњи

Спире Милошевића и Комп.

до Народне Банке

3—10

ПЕЧАТОРЕЗАЧКА РАДЊА
ИЗ БЕОГРАДА

Мирка Ерлехвајка

Обреновића улица (преко пута „Руског Цара“ у Нишу

прима поручбине печата и штампбиља. Гравира златне и сребрне ствари, израђује брзо и солидно по умереној цени. На захтев шаље свој илустровани ценовник. 8—10

Колонијална деликатесна радња

„Гранд Пасаж“

Отворена је и има увек свежу робу

— 3 — 196

Приватна Грађанска Гимназија

Хајдуковића

Удаљен од своје школе, као војни обвезник у сва три ова рата а онеспособљен за даљу војну службу учешћем у борбама Варовница—Торлак — сопственик ове школе наставља и понова се по већује и у овој 24-ој години школскоме раду, који је до сад показивао завидне успехе.

Ученици-це ове школе добиће сведоче државне гимназије и прећи до године у старије разреде као редовни ученици. Око спреме и превођења деце у старије разреде сопственик ове школе прима на себе сву родитељску бригу или присваја и сва родитељска права за казне и награде. Примају се деца из свију осам разреда гимназије као и за спрему за малу и велику матуру а и за спрему за два узастопна разреда, имали претходно да полажу који накнадни испит или не. Ко хоће да му дете не изгуби годину односно да добије две, нека се одмах јави са уписом и почне рад. Пошто државне гимназије неће радити ове године, то очекујем велики број ученика-ца те сам за то добио просторије Теразиске Основне Школе за рад.

РЕДОВНИ ЧАСОВИ ПОЧИЊУ 21. ЈАНУАРА У 8 ЧАСОВА ПРЕ ПОДНЕ.

НЗ. Потребна су два студента за наставу.

14

1—3

КОЖАРСКО ХЕРИХТЕРСКА РАДЊА

Ј. Марјановића и Сихова

отворена је.

16.1—3

КАФАНА

МАКЕДОНСКИ ЦАР

ДУШАНОВА УЛ. БР. 74.

Препоручује увек добро темперирано Експорт-Фајфертово пиво и чистог Власотиначког вина белог и црног и природне ракије као: шљивовица, коловина и клековаче праве ужичке.

Домаћа кујна и увек печења на пању и других мезелука.

Гостионичар

Чика ПЕРА ДИНКИЋ

15.2—3

СПЕДИТЕРСКА И КОМИСИОНЕРСКА РАДЊА

КАЛЧИЋ И ВОЈИНОВИЋ

СКОПЈЕ—ЋЕВЋЕЛИЈА

Извештава своје поштоване муштерије да њихова радња и даље врши ЦАРИНСКЕ ПОСЛОВЕ како увозне тако и извозне пре царинарницама СКОПЈАНСКОЈ и ЋЕВЋЕЛИЈСКОЈ и ако су шефови радње у рату.

Адреса за телеграм: КАЛЧИЋ ВОЈИНОВИЋ, Скопје Ћевђелија.